NKT/KS/17/5035

Bachelor of Science (B.Sc.) Semester–I (CBS) Examination

MARATHI

Compulsory Paper–2

वेळ : तीन तास] [एकूण गुण : 60

सूचना :— (1) सुवाच्य अक्षरे, मुद्देसूद उत्तरे आणि शुद्धलेखन अपेक्षित.

(2) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

1. खालीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर निबंध लिहा (**200** शब्दात) :

(1) मानव आणि पर्यावरण.

(2) अंधश्रद्धा निर्मूलन काळाची गरज. 12

2. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (**200** शब्दात) :

खंडेरावचे पुरातत्व संशोधनाविषयीचे अनुभव लिहा.

किंवा

म. गांधींनी मजमूदारांच्या बाबतीत सांगितलेले अनुभव लिहा. 12

3. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (**200** शब्दात) :

'आम्हांला वगळा गतप्रभ झणी होतील तारांगणे' असे केशवसुत का म्हणतात ?

किंवा

मर्ढेकरांनी भांडवलीवृत्तीचा निषेध कोणत्या शब्दांत नोंदविला ? 12

4. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा :

(अ) आध्यात्मिक ज्ञान आणि विज्ञान यांची सांगड भारतीय संस्कृतीत असली पाहिजे असे साने गुरुजी का म्हणतात ?

किंवा

विज्ञानाच्या उपासनेने नद्यांना कसे नम्र केले ? 3

(ब) गंगेत आंघोळ केल्याने आपले पाप नष्ट होत नाही असे तुकडोजी महाराजांना का वाटते ?

किंवा

संत तुकाराम मनाशी संवाद साधावा असे का म्हणतात ? 3

rtmnuonline.com

(क) खालील म्हणींचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा :

'ऐकावे जनाचे करावे मनाचे'. 3

(ड) खालील शब्द शुद्ध स्वरूपात लिहा :

(1) परिक्षन

(2) नागपुर

(3) किर्तन

(4) भुमीति

(5) भाशा

(6) आशिरवाद. 3

5. (अ) खालील उताऱ्याचा सारांश तुमच्या शब्दात लिहा :

जातीने मनुष्य श्रेष्ठ किंवा कनिष्ठ ठरतो, हा विचार सर्व संत महंतांनी आणि विचारवतांनी पुसून टाकण्याचा अखंड प्रयत्न केला आहे. संताचे विचार आणि आचार समतेचे द्योतक आहेत. ज्याच्या मनात समता नाही आणि ममताही नाही, त्याला संतत्वाच्या जवळ जाण्याचा अधिकार कधीच लाभणार नाही, तोच खरा अस्पृश्य समजावा. टी विशाल आणि सर्वसमावेशक दृष्टी संताच्या साहित्यातून प्रकट झाली आहे. 'भेदाभेद भ्रम अमंगळ' आणि 'जे जे भेटे भूत तेते माणिजे भगवंत' हा उदात्त विचार तर्कशुद्ध आहे. आपल्या खाद्यावर जातीय उच्चनीचतेचे जे पिशाच्य शतळकानुशतके-ठाण मांडून बसले ओह, ते फेकून दिले पाहिजे. हे अनेक संतानी गर्जून सांगितले आहे. पण माणसाचा मुर्दाडपणा अलौकिक आहे. संतांच्या कपाळावर त्याने जाती-वर्गाची लेबले तत्परतेने आणि धूर्तपणे चिटकवली. खरे तर सांधुचीय काय सर्वसामान्याचीही जात माणूसच आहे. माणूसच असावी माणसांची जाती काढावी मानव्याची उंची वाढत जावी, हे संताचे स्वप्न आहे. पण हे घडत नाही. म्हणून संतांच्या वाणीला अनेकवेळा हुंदके फुटलेले आहेत. 4

(ब) ग्रंथालयासाठी मागणी करणारे पत्र प्रकाशकाला लिहा. 4

(क) खालील उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा :

I saw that handwriting should be regarded as a sign of imperfect education. I tried later to improve mine, but it was too late. Let every young man and woman be warned by my example and understand that good handwriting is a necessary part of education. 4

835

rtmnuonline.com